

полезной пищи), «Что вредно, а что полезно для зубов», «Подбери предметы» (закрепление знаний о предметах личной гигиены), «Мой день» (закрепление представлений о режиме дня), «Четвертый лишний». На занятиях широко используются мультимедийные презентации, помогающие закреплять полученные представления о здоровом образе жизни. С целью привлечения родителей к формированию представлений у детей о здоровом образе жизни также используются ИКТ: создание и просмотр тематических мультимедийных презентаций, консультации на сайте группы, проведение круглых тематических столов, родительских собраний в режиме on-line.

Таким образом, применение информационно-коммуникативных технологий в образовательном процессе позволяет сделать обучение детей старшего дошкольного возраста основам здорового образа жизни более эффективным, интересным, современным, привлечь родителей к данному процессу в условиях учреждения дошкольного образования.

Список использованных источников

1. Яковлев А. И. Информационно-коммуникативные технологии в образовании / А.И.Яковлев. – М. Просвещение, 2005. – 310 с.
2. Использование ИКТ в воспитательно-образовательном процессе [Электронный ресурс] / Режим доступа: <https://yagodka9-egords4.edumsko.ru/folders/post/594281>.- Дата доступа: 16.01.2020
3. Бужинская Н. Компьютер и особый ребенок / Н. Бужинская // Пралеска – 2012. – № 11. – С.53-55.

ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ МОВИ ТА МОВЛЕННЯ: ДИСЛЕКСІЯ

Токар Світлана, здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»

*Науковий керівник: А.В. Хіля, кандидат педагогічних наук, старший викладач
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського (Україна)*

THE ORGANIZATION OF WORK WITH CHILDREN WITH SPEECH DISORDERS: DYSLEXIA

Tokar Svitlana, bachelor's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskiy State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. Стаття присвячена загальному огляду дислексії та методам роботи з дітьми, в яких дислексія.

Ключові слова: soft skills, дислексія, діти з особливими освітніми потребами.

Abstract. The article is devoted to a general overview of dyslexia and methods of working with children with dyslexia

Keywords: soft skills, children with special educational needs, dyslexia.

Сучасна освітня система включає навчання в загально освітньому закладі дітей з особливими освітніми потребами. Однією із категорій дітей, які потребують додаткової уваги вчителів, психологів, логопедів є категорія дітей з порушеннями мови та мовлення, зокрема дітей з дислексією.

При дислексії у дитини виникають труднощі з читанням, розумінням прочитаного та писемним мовленням. Не маючи змоги зв'язати побачену букву із розумінням її звучання, дитина не може навчитись читати, нерідко дислексія супроводжується дисграфією (порушення письма). Наявність дислексії зовсім не вказує на інтелектуальні проблеми дитини, швидше, навпаки, у дітей з дислексією наявні таланти до вивчення мов, творчості та інші. Також цілком правильно буде підкреслити, що невчасно виявлена дислексія несе свій негативний відбиток, як в початковій діяльності, так й в інших сферах життя. Дислексія це нездатність оволодіти навичками читання текстів [4].

Протягом останніх років вийшла друком велика кількість методичних розробок українських науковців і педагогів-практиків з питань формування навичок читання [6]. Розроблені спеціальні рекомендації за якими можна розпізнати дислексію, зазвичай ознаки дислексії стають помітні тоді, коли у дитини йдуть перші етапи навчання читання та письма. Для більш детальної інформації та отримання рекомендації, дитина проходить обстеження у логопеда, психолога та невропатолога. Корекція дислексії «пролягає шляхом» систематичних, послідовних занять, які впливають на розумовий та психічний стан дитини.

Доречно буде наголосити, що в роботі з цією категорією дітей важливим компонентом є розвиток їхніх *soft skills*. Серед них – стресостійкість, креативні навички, навички самоорганізації, що також є досить важливим у роботі з дітьми з особливо освітніми потребами. Особливий статус при організації роботи з дитиною, яка має дислексію належить таким формам роботи:

- словесна творчість і фантазування;
- інсценування;
- творчий переказ;
- інтерактивні вправи: «мозковий штурм», «навчаючи – вчуся», «ток-шоу», «інтерв'ю», «дерево рішень», «акваріум», «карусель»;
- гра «Коректор» (виправлення мовних помилок героя);
- співпраця в парах і групах [1; 3; 4; 8; 9; 10].

варто відзначити, що багато відомих людей та геніїв мали дислексію, а саме: Агата Крісті, Ісак Ньютон, Альберт Ейнштейн, Галілео Галілей [2]. Дислексія не перешкодила їм відкрити свої таланти, це може зробити і кожна сучасна дитина з допомогою педагога.

На основі рекомендацій науковців та практиків, радимо прислухатися до таких порад:

- Дислексія має багато проявів, тому потрібно знати особливості дитини, а для цього обов'язково, як було зазначено вище, проконсультуватися із спеціалістами.
- Чіткість та конкретні вказівки допоможуть дитині краще розуміти поставлену проблему.
- Практика читання вголос є дуже важливою.
- При дислексії потрібно збільшувати словниковий запас слів.

– Тактильні відчуття, ритм- компоненти, які дають змогу дитині швидше навчитись читати.

– Атмосфера дружніх стосунків допоможе дитині розслабитись.

– Терпіння, систематичні заняття, та індивідуальний підхід є невід’ємними компонентами при навчанні такої дитини [1; 4; 7; 8; 9; 10].

Отже, дітям з особливими освітніми потребами потрібна допомога і допомагаючи їм педагоги використовують спеціально розроблені методи, що сприяють розвитку soft skills. Тобто, ми можемо підкреслити те, що хоч при дислексії і «ламаються» навички опанування читанням, але за допомогою систематичного процесу підтримки дитини, вона позбувається дискомфорту від своєї особливості у сприйнятті інформації та вдосконалює свої soft skills.

Список використаних джерел

1. Василюк А. В. Педагогічні технології інклюзивного навчання : навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / А.В.Василюк, Ю.В., Бондар, А.В.Хіля. – Вінниця, 2020. – 175 с.
2. Горобець І. Використання типових вправ для формування навичок читання в молодших школярів / І. Горобець // Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 17-18 квітня 2019 р.) / за ред. О.А.Голук ; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв. – Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2019. – Вип. 8. – С. 156-159.
3. Гренчі Р. Історії про видатних людей з дислексією [Електронний ресурс] / Р.Гренчі, Д. Дзаноні. – Режим доступу: <https://chytay-ua.com/blog.php?id=879>
4. Демченко О.П. Формування соціальної компетентності дітей з особливими потребами у процесі використання виховних ситуацій / О.П.Демченко // Науковий часопис НПУ ім. М.П.Драгоманова : серія 19. Корекційна педагогіка та соціальна психологія : зб. наукових праць. – К. : НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2011. – С.60-63.
5. Дислексія у молодших школярів: корекція, вправи, види і форми. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://33.zosh.zt.ua/dysleksiya-u-molodshyh-shkolyariv-korekciya-vpravy-vydy-i-formy/>
6. Дислексія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vemakids.com.ua/ua/educenter-dysleksiya>
7. Компоненти допомоги дитині з дислексією. Розвиток дитини. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://childdevelop.com.ua/articles/3817/>
8. Лазаренко Н. И. Проектная технология в обучении: от веб-квеста до блог квеста / Н. И. Лазаренко // Педагогические инновации – 2017 : материалы международной научно-практической интернет-конференции, Витебск, 17 мая 2017 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Н.А. Ракова (отв. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М.Машерова, 2017. – С. 88.
9. Любчак Л.В. Вибір оптимальної стратегії взаємодії майбутнього педагога з дітьми із особливими освітніми потребами / Освіта дітей з особливими потребами : від інституалізації до інклюзії // Зб. тез доп. / Редкол.: В.В.Засенко, А.А.Колупаєва, Н.І.Лазаренко, З.П.Ленів. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2016. – 210-213.
10. Хіля А.В. Ігрова терапія у контексті соціально-педагогічного супроводу дітей з функціональними обмеженнями / А.В.Хіля // Простір арт-терапії : творча інтеграція та трансформація в епоху плинного модерну : Матеріали XV міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Львів, 16-18 лютого 2018 р.) / [за наук. ред. А. П. Чуприкова, Л. А. Найдьонової, О. Л. Вознесенської, О. М. Скар]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – С. 103-109.

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З ПСИХОЛОГІЧНИМИ ТРАВМАМИ

Цюняк Оксана, кандидат педагогічних наук, доцент,

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (Україна)

FEATURES OF PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL SUPPORT OF CHILDREN WITH PSYCHOLOGICAL INJURIES

Oksana Tsiuniak, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor